

**Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie**

**ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2022:21
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2022:21**

§§ 212 - 235

Stivra/Styrelsen

**Čoahkkinbeaivemearri
Sammanträdesdatum**

Staare/Östersund

2022-12-01--02

Báiki ja áigi /Plats och tid

Clarion Grand Hotel Östersund
2022-12-01; kl 08.30 – 17.00
2022-12-02; kl 08.00 – 12.00

Mearrideaddjit /Beslutande/

Håkan Jonsson, styrelseordförande
Stefan Mikaelsson, vice ordförande §§ 212, 221
Lars Jonas Johansson
Marie Persson Njajta
Jan Rannerud
Ulla-Karin Sarri

**Iežá oasseváldit/
Övriga deltagande /**

Lars-Ove Sjaun, tf kanslichef §§ 212-213, 214.2, 220, 221.1-5, 222.1, 229-233
Anita Kitok, språkchef §§ 213.1, 214
Susanne Idivuoma § 214.1
Ellen Blind, jurist, § 229.1
Siri Persson, sekreterare

Jennie Granberg, politisk sakkunnig
Barbro Rönnfors, konsult HEEDMARK §§ 214.3-4

Paragrafer/Paragrafát

212 - 235

Dárkkisteaddji /Utses att justera

Ulla-Karin Sarri

Vuollaičallosat/

Underskrifter

čalli
sekreterare

.....
Siri Persson

ságadoalli
ordförande

.....
Håkan Jonsson

varra ságadoalli
vice ordförande

.....
Stefan Mikaelsson

§§ 212, 221

dárkkisteaddji
justerare

.....
Ulla-Karin Sarri

*Dárkkástus lea diedihuvvon almmuhantávvalis
Justeringen har tillkännagivits enligt anslag.*

Orgána /Organ

Sámedikki stivra/ Sametingets styrelse

Čoahkkínbeaivemearri/ Sammanträdesdatum

2022-12-01--02

Ilmmuhanbeaivi /Datum för anslags uppsättande

Vuolláičála /Underskrift

.....

Beavdegirji vurkensadji/
Förvaringsplats för protokollet

Sámedikki hálddahuš, Giron/
Sametingets kansli, Kiruna

§ 212 Föredragningslista och justerare

Styrelsen beslutar

att komplettera föredragningslistan med nedan:

tillägg:

utgår:

- § 213 Ev Rapporter från övriga förtroendevalda
- § 215 Personalärende
- § 216 Näringspolitiskt handlingsprogram
- § 218 Planering med informella möten inför Sveriges EU-ordförandeskap
- § 220 Arbetsordning för styrelse och nämnder - revidering
- § 221.7 M 557 - Ökad rättssäkerhet i samband med Sametingsvalet
- § 230 Samisk marknyttjande – digitalisering
- § 231 Gállok

att fastställa föredragningslistan enligt nedan:

- § 212 Föredragningslista
- § 213 Rapporter och information
 - 1. Styrelseordförande och styrelseledamöternas rapporter
 - 2. Kanslichefens rapport
 - 3. Ev Rapporter från övriga förtroendevalda
 - 4. Ordförandebeslut
- § 214 Ekonomi
 - 1. Budgetuppföljning per 31 oktober 2022
 - 2. Budget 2023
 - 3. Budgetunderlag 2024 – 2026
 - 4. Årsredovisning 2022
 - 5. Medel till nämnder
- § 215 Personalärende
- § 216 Näringspolitiskt handlingsprogram
- § 217 Politiskt uttalande från Sametinget till ny regering
- § 218 Planering med informella möten inför Sveriges EU-ordförandeskap
- § 219 Samråd politik/organisationer/nämnder
- § 220 Arbetsordning för styrelse och nämnder – revidering
- § 221 Motioner
 - 1. M 562 – Klimatanpassningsersättning för rennäringen - återremitterat
 - 2. M 578 – Sametingets interna konsultationer – återremitterat
 - 3. M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten - återremitterat
 - 4. M 581 – Motion om skogsbrukets påverkan – återremitterat
 - 5. M 582 – Motion om stödutfodring av renar - återremitterat
 - 6. M 556 – Sametingets röstlängd

§ 212 Föredragningslista och justerare

7. M 557 – Ökad rättssäkerhet i samband med Sametingsvalet
8. M 559 – Inrättande av utbildningsnämnd inom Sametinget
9. M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet
10. M 565 – Motion om jämställdhet
11. M 569 – EU-finansierat kompensationsstöd till rennäringen 2023-2027
12. M 572 – Ändra systemet för redovisning av startstöd för unga renskötare
13. M 580 – Motion om samisk förskola
14. M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi
15. M 584 – Inrättande av ett Vuorasiidaráddi samiskt äldreåd inom Sametinget
16. M 585- HBTQI-certifiera Sametinget "Det ska vara en självklarhet att vara självklar"
17. M 586 – "Repatrieringens första steg"
18. M 587 – Startstöd för kulturella och kreativa näringar
19. M 588- Företagsstöd för samiska företagare
20. M 589 – Möjliggöra föredragning av all nämnder och politiska organ i samband med plenum
21. M 590 – Kontinuerlig revision i Sametinget
22. M 591 – Samiska nationalsången på pite- och umesamiska
23. M 592 – Regelverk för prövning av Sametingets beslut
24. M 593 – Sámegiella bargugiellan Sámedikki coahkkimiin Samiska som arbetsspråk under samtliga möten
25. M 594 – Motion om översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn

§ 222 Uppföljning av plenumbeslut angående motioner

1. Särskilt anslag till samisk idrott (M 566)
2. En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567)
3. Förslag om att ge naturen status som egen juridisk person samt utse företrädare för naturen (575)

§ 223 Valärenden

1. Fyllnadsval - ersättare till styrkommittén Sápmi i Interregprogrammet Aurora 2021-2027
2. Fyllnadsval - ersättare till övervakningskommittén för Interreg Aurora 2021-2027
3. Ledamot till strukturfondspartnerskapet för Mellersta Norrland 2023-2027

§ 224 Remisser

1. Remisslista

§ 212 Föredragningslista och justerare - forts.

§ 225 Inbjudningar/meddelanden

1. Lista

§ 226 Sametingets öppnande av ny mandatperiod 2025

§ 227 Riktlinjer - Återförande av samiska föremål

§ 228 Hemställan om övertagande av samiskt kulturarv

§ 229 Utredning ny rennäringslagstiftning

1. Information om Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisationer

§ 230 Samisk marknyttjande – digitalisering

§ 231 Gállok

§ 232 Gruvpott - En tryggad försörjning av metaller och mineraler SOU 2022:56

§ 233 Nordisk samekonvention

§ 234 Samisk Parlamentarisk Råd SPR

1. SPR - information

§ 235 Hemställan – stipendieordning för studier i samiska

att utse Ulla-Karin Sarri till justerare.

§ 213 Rapporter och information

§ 213.1 Styrelseordförande, vice styrelseordförande och styrelseledamöters rapporter

Dokument

./. - Rapporter 2022-12

Föredragande: Håkan Jonsson, Stefan Mikaelsson, Lars-Jonas Johansson, Jan Rannerud, Marie Persson Njajta, Ulla-Karin Sarri

Rapporterna från styrelsens ordförande, vice styrelseordföranden och styrelseledamöters föredras både skriftligen och muntligen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 213.2 Kanslichefens rapport

Dokument

./. - Kanslichefens rapport 2022-10-31 – 12-01

Föredragande: Lars-Ove Sjajn, Anita Kitok

Rapporten föredras både skriftligen och muntligen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 213.3 Ev Rapporter från övriga förtroendevalda

Ärendet utgår, se § 212.

§ 213 **Rapporter och information – *forts.***

§ 213.4 **Ordförandebeslut**

Dokument

- Ordförandebeslut 2022-11-24, tf kanslichef Lars-Ove Sjajn, dnr 1.3.2-2021-2085
- Ordförandebeslut 2022-11-28, yttrande ansvarsnämnd, dnr 1.3.2-2021-2085

Styrelsen beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

§ 214 Ekonomi

§ 214.1 Budgetuppföljning per 31 oktober 2022

Dokument

./.
- Budgetuppföljning per 31 oktober 2022

Föredragande:

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 214 Ekonomi

§ 214.2 Budget 2023

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 161.2
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 36
- ./.
- Budgetpropositionen 2022 - Valda delar

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 161.2 föreslå Sametinget besluta

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2023 enligt nedan:

3:1 Sametinget

ap.1 Sametinget	60 676 tkr
ap.3 Samefonden	1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet

ap.5 Anslag Samisk kultur	22 878 tkr
---------------------------	------------

1.22 Främjande av rennäringen

ap.2 Främjande av rennäringen	125 915 tkr
-------------------------------	-------------

7.1 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar	3 200 tkr
ap.13 statsbidrag kommuner och regioner	28 050 tkr
ap.14 samiska språkcentrum	10 000 tkr
ap.15 hemsida nationella minoriteter	2 200 tkr

att uppdra till styrelsen besluta om detaljbudget,

att fastställa slutgiltiga budgetramar och presentera detaljbudgeten vid plenum i februari 2023.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 214 **Ekonomi – forts.**

§ 214.2 **Budget 2023**

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 36

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2023 enligt nedan:

3:1 Sametinget

ap.1 Sametinget 60 676 tkr

ap.3 Samefonden 1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet

ap.5 Anslag Samisk kultur 22 878 tkr

1.22 Främjande av rennäringen

ap.2 Främjande av rennäringen 125 915 tkr

7.1 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar 3 200 tkr

ap.13 statsbidrag kommuner och regioner 28 050 tkr

ap.14 samiska språkcentrum 10 000 tkr

ap.15 hemsida nationella minoriteter 2 200 tkr

att uppdra till styrelsen besluta om detaljbudget,

att fastställa slutgiltiga budgetramar och presentera detaljbudgeten vid plenum i februari 2023,

att i 3:1 Sametinget lägga till 1.8 milj. Kronor för budgetåret 2023
(totalt uppgår anslag för jämställdsuppdraget till 5.4 milj kr 2022-2024).

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 214 **Ekonomi – forts.**

§ 214.3 **Budgetunderlag 2024 - 2026**

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 161.3

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 161.3

att bereda ärendet vid budgetmötet den 30 november.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 214.4 **Årsredovisning 2022**

Föredragande: Barbro Rönnfors

Information om processen.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 214 Ekonomi – *forts.*

§ 214.5 Medel till nämnder

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 161.5

Föredragande: Håkan Jonsson

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 161.5

att utifrån diskussionerna uppdra till kansliet bereda ärendet,

att hälso, - äldre och idrottsnämndens behov utreds.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 215 Personalärende

Ärendet utgår, se § 212

§ 216 Näringspolitiskt handlingsprogram

Dokument

- Plenumsprotokoll 2014-05-20, § 25
- Styrelseprotokoll 2019-09-11 – 13, § 135
- Näringsnämndens protokoll 2019-10-07, § 28
- Plenumsprotokoll 2019-11-26 – 28, § 43
- Sápmi – en näringsmässig resurs. Näringspolitisk strategi
- Styrelseprotokoll 2022-05 – 07, § 76
- Näringsnämndens protokoll 2022-04-06
- Styrelseprotokoll 2022-05-03, § 91
- Näringsnämndens protokoll 2022-08-29, § 42
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 164
- Näringspolitiskt handlingsprogram
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 199

Föredragande: Ingela Nilsson

Information lämnas angående det pågående arbetet.

Styrelsen beslutade den 5 -7 april 2022, § 76

att lägga informationen till handlingarna.

Näringsnämnden har haft förslaget till nytt Näringspolitiskt handlingsprogram ute på remiss. Remisstiden gick ut den 1 april. Tre organisationer sökte anstånd till den 4 april vilket beviljades. 12 remissvar har kommit i (varav en efter utsatt tid). Nämnden går igenom och behandlar alla remissvar och förslag till revideringar.

Näringsnämnden beslutar

att överlämna slutgiltigt förslag till nytt Näringspolitiskt handlingsprogram 2021 - 2025 till styrelsen för vidare behandling inför plenum i maj/juni.

Styrelsen beslutade den 3 maj 2022, § 91

att återremittera ärendet till näringsnämnden där jakt- och fiske, samiskt gårdsbruk, duodji samt förädling och försäljning av dessa ses över.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 216 Näringspolitiskt handlingsprogram – forts.

Näringsnämnden beslutade den 29 augusti 2022, § 42,

- att godkänna förslaget till reviderad text i programmet,
 - att uppdra till kansliet att göra erforderliga revideringar i layout samt lämna Det slutgiltiga förslaget till styrelsen för beslut.
-

Styrelsen beslutade den 28-29 september § 164

- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.
-

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 199

- att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutar

- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet i januari 2023.

§ 217 Politiskt uttalande från Sametinget till ny regering

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-08-28—29, § 165
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 200

Riksdagsvalet ägde rum den 11 september 2022.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 165

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 200

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 218 Planering med informella möten inför Sveriges ordförandeskap i EU 2023

Ärendet utgår, se § 212.

§ 219 Samråd politiker/organisationer/nämnder

Föredragande: Håkan Jonsson

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet.

§ 220 Arbetsordning för styrelse och nämnder - revideringar

Ärendet utgår, se § 212.

§ 221 Motioner

§ 221.1 M 562 – Klimatanpassningsersättning för rennäringen

Dokument

- M 562 av Kären-Ann Hurri, Paulus Kuoljok, Anja Fjellgren Walkeapää, 2021-12-01, dnr 1.1.8-2021-2008
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.7
- Rennäringsnämndens protokoll 2022-01-18, § 7.2
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.7
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.6
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.20
- Styrelseprotokoll 2022-10-04; 201.13
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.2

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.2 att återremittera ärendet.

Kären-Ann Hurri, Paulus Kuoljok och Anja Fjellgren Walkeapää har den 1 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget arbetar för inrättande av klimatanpassnings ersättning som täcker alla förluster i renskötselföretag och samebyar orsakade av klimatförändringarna.

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2001, § 162.7

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att inhämta yttrande från rennäringsnämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.7

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.6

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.20

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.1 M 562 – Klimatanpassningsersättning för rennäringen – *forts.*

Skäl för yrkandet

Klimatanpassningen av renskötelsen till ett förändrat klimat är kostsam för renskötarna och den enda stödformen som idag finns att söka rör stödutfodring. Det finns både långsiktiga och kortsiktiga klimatanpassningsåtgärder som är nödvändiga för att trygga renens fortsatta möjligheter till renbete. Renskötarna måste ges resurser och därmed stimuleras till att se på fler, nya och olika sätt att hantera klimatförändringen.

Som nämns i motionen kan Sametinget utifrån ansökan lämna bidrag till sameby för utfodring (katastrofskadeskydd STFS 2019:1). SMHI fick under 2016 i uppdrag av regeringen att utlysa medel till svenska myndigheter för att utveckla handlingsplaner för sitt klimatanpassningsarbete. Sametinget beviljades medel och har därefter arbetat fram en handlingsplan för klimatanpassning som gäller för 2017 och framåt.

Vidare har Sametinget i de senaste fem årens budgetäskanden till regeringen begärt mellan 5 och 15 miljoner inom anslag 1:22 Främjande av rennäringen mm för klimatanpassning. I Sametingets budgetunderlag 2023-2025 framhålls att nyckeln till framgångsrik klimatanpassning inom rennäringen och samiskt samhällsliv är att minska sårbarheten genom flexibilitet. Ett antal olika åtgärder föreslås som gör det möjligt att anpassa renskötelsens förutsättningar vid t ex sena vintrar och frusna vattendrag samt övriga klimatrelaterade förhållanden. Sametinget äskar också medel för uppdrag och resurser att etablera ett stöd till samebyar som tagit fram handlingsplaner med åtgärder för klimatanpassning och direkt bidrar till att bevaka och bevara skyddet av det samiska landskapet.

Styrelsen har efter dialog med Näringsdepartementet fått i uppdrag att lämna in en hemställan om fast klimatstöd för samiska areella näringar. Avsikten är att ge näringarna en bättre beredskap vid ändrat klimat.

Denna skulle lämnas in innan valet men departementet bad om att skjuta fram beslutet till dess att en ny regering är på plats.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.13 föreslå Sametinget besluta
att motionen därmed är besvarad.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.1 M 562 – Klimatanpassningsersättning för rennäringen – *forts.*

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.2

att återremittera ärendet.

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från rennärningsnämnden.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.2 M 578 – Sametingets interna konsultationer

Dokument

- M 578 av Marita Stinnerbom, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-288
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.22
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.20
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.10
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.5
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.12

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.12 att återremittera ärendet.

Marita Stinnerbom har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget utformar en intern konsultationsordning där det framgår hur Sametingets styrelse och nämnder konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer,
 - att Sametingets myndighet utformar intern konsultation hur de konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer i frågor som konsulteras med Sametinget.
-

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.22.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.20

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.
-

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.10

- att behandla ärendet vidare,
 - att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.
-

Skäl för yrkandet

Sametingets myndighet har som uppdrag att arbeta fram hur Sametinget ska konsulteras. Av detta framgår inte hur Sametingets styrelse och nämnder ska konsultera sina förslag till beslut med samiska organisationer, samebyar och samiska medborgare. Sametingets myndighet kommer att konsulteras i olika ärenden med andra myndigheter men kommer också att hantera frågor som berör samebyar, organisationer och enskilda samer.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.2 M 578 – Sametingets interna konsultationer – *forts.*

Sametingets styrelse har behandlat ärendet 2021-01-27—29, § 12 av vilket framgår följande. Enligt konsultationslagen omfattas Sametinget inte av konsultationsskyldigheten. I propositionen anges däremot att det inte finns något som hindrar att Sametinget – om behov anses föreligga – ändå konsulterar berörda samiska intressenter och beaktar olika samiska intressen som kan finnas i de ärenden som Sametinget handlägger. Sametinget bör för detta ändamål upprätta särskilda riktlinjer för när konsultation ska medges (det kan vara lagens avgränsning eller någon annan) och ett regelverk för ekonomisk ersättning för den som företräder ett annat samiskt intresse. Styrelsen beslutade 2021-01-27—29, § 12 att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare med inriktning att samiskt inflytande motsvarar internationell standard för urfolksrätt.

I sammanhanget kan även nämnas att Sametingets rennäringsnämnd 2022-06-17 § 25.2 beslutat bevilja en samisk riksorganisation 700 000 SEK från främjandeanslaget för att skapa en struktur, handlägningsrutiner mm avseende konsultationer, ha möten med myndigheter och dialog med Sametinget samt bistå samebyarna i arbetet med rutiner för konsultation mm.

Efter att konsultationslagen trätt i kraft den 1 mars 2022 har Sametinget haft förberedande möten med myndigheter där vi sedan tidigare vet att ärendemängden är hög, i syfte att ta fram överenskommelser eller avtal vad gäller innehåll och form för samtliga ärenden i samverkan, både konsultationsärenden och andra ärenden där samråd bör ske. En intern informationssatsning för berörd kanslipersonal har genomförts och en intern handledning har påbörjats som riktar sig till Sametingets personal och förtroendevalda. Handledningen är tänkt att användas som stöd för Sametingets hantering av konsultationsförfrågningar och deltagande i konsultationer. Även en extern vägledning för konsultationsskyldiga myndigheter har producerats och publicerats på Sametingets hemsida. Därtill har Sametinget även framfört i möten med konsultationsskyldiga myndigheter, samiska organisationer och samebyar att myndigheten ser det som sin uppgift att stödja samordningen i konsultationsplikten mellan myndigheterna och det samiska civilsamhället. Det är dock av yttersta vikt att hitta praktiska lösningar för att undvika en överbyråkratisering som tar både tid och resurser för främst samebyar och samiska organisationer men även för Sametinget. Därför är det nödvändigt för Sametinget att hitta samarbetslösningar internt i det samiska samhället med samiska organisationer, samebyar som fungerar ändamålsenligt för alla parter. Sametinget kommer att i samverkan med samiska organisationer och samebyar samt konsultationsskyldiga myndigheter fortsätta arbetet med riktlinjer, handledningar och vägledningar under vintern 2022/2023 allt eftersom både Sametinget, konsultationsskyldiga myndigheter, samebyar och samiska organisationer samlar på sig erfarenheter och lärdomar från aktuella konsultationer.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.2 M 578 – Sametingets interna konsultationer – *forts.*

Sametinget är formellt inte konsultationspliktig enligt konsultationslagen.
Propositionen anger dock inte något hinder om behov anses föresligga.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.12

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från samtliga nämnder och ungdomsrådet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten

Dokument

- M 579 av Marita Stinnerbom, Marika Renhuvud, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-289
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.23
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.21
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.11
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.6
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.13

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.13 att återremittera ärendet.

Marita Stinnerbom och Marika Renhuvud har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget inför att ersättare i nämnder får delta på möten och att dagsarvode enligt reglementet för ekonomiska förmåner utgår för deltagandet.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.23.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.21

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.11

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Skäl för yrkandet

Sametinget bör öka demokratin och intresset för samisk politik genom att ersättare i nämnder får delta på nämndsmöten. Det är för att hålla sig á jour inför möten och för och bidra till samepolitiken. Med ny teknik kan ersättare delta på möten digitalt vid fysiska möten och Sametinget har redan system genom att skicka handlingar via epost. Digital utrustning bör inte utgå för att hålla nere de ekonomiska kostnaderna.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten

Arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder innehåller regler om ersättares tjänstgöring i Sametingets nämnder. 22 § stadgar att nämnderna består av ordförande och fyra ledamöter, förutom valnämnden som består av ordförande och sex ledamöter, samtliga med personliga ersättare. Det innebär att varje nämnd, förutom valnämnden, har sex ersättare.

Sametinget har i dagsläget inget reglemente som stadgar *ej tjänstgörande ersättare*. En jämförelse kan dock göras med kommunallagen som i 6 kap. 17 § beskriver att:

*Fullmäktige ska besluta om ersättarnas tjänstgöring i nämnderna. Ersättarna ska underrättas om tid och plats för sammanträdena. Även ersättare som inte tjänstgör får närvara vid sammanträdena. Vidare har Sametingets kansli noterat att Region Norrbottens fullmäktige tillämpar ett system där *ej tjänstgörande ersättare* kallas till fullmäktigesammanträden i syfte att göra ersättarna mer delaktiga och insätta i de politiska ärendena. *Ej tjänstgörande ersättare* har dock inte yttranderätt vid sammanträdena. Vidare har inkallad *ej tjänstgörande ersättare* som lämnar sammanträdet innan det avslutats ansvar för att meddela ordförande eller sekreteraren detta. Om en ordinarie ledamot måste avvika under pågående sammanträde bestämmer ordförande när en ersättare ska träda in och tjänstgöra. Även sammanträdesarvode utgår till *ej tjänstgörande ersättare* som kallat och inställt sig till sammanträde.*

Styrelsen har efter samråd med kansliet samma mening, nämnderna har egen rådighet över sin budget med kravet att man ska lösa sin uppgift. Nämnden väljer själva hur man löser sin uppgift så länge som arbetsordning och delegationsordning följs. Det finns skillnader mellan nämnderna och en delväljer att låta ersättarna delta under styrelsemöten för att ersättarna skall hållas uppdaterade i samtliga frågor. Ersättare som inte tjänstgör har då varken förslagsrätt eller rösträtt. Styrelsen delar förslagsställarnas åsikt men det ligger på varje nämnd att själva avgöra.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.6 föresl åSametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.13

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från samtliga nämnder.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.4 M 581 – Motion om skogsbrukets påverkan

Dokument

- M 581 av Anja Fjellgren Walkeapää, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-291
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.25
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.23
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.14
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.7
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.14

Sametinget beslutade den 25- 27 oktober 2022, § 40.14 att återremittera ärendet.

Anja Fjellgren Walkeapää har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget arbetar för att förändra skogsvårdslagen,
- att Sametinget snarast inrättar en skogsstrategi,
- att Sametinget arbetar för att skogsbruket ska renskötsel-anpassas och tillämpa hyggesfria metoder.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.25.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.23

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.13

- att behandla ärendet vidare,
- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Skäl för yrkandet

Skogsbrukets negativa påverkan på renskötseln tar sig i uttryck på flertalet allvarliga sätt. Det skogsbruk som bedrivs idag måste anpassas till renarnas behov och renskötselns förutsättningar.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.4 M 581 – Motion om skogsbrukets påverkan – *forts.*

Sametingets styrelse beslutade 2021-12-13 – 15 att inhämta yttrande från Sametingets rennäringsnämnd i ärendet. Rennäringsnämnden beslutade 2022-01-18 att uppdra till kansliet att bereda ärendet.

Relevant i sammanhanget är lagstiftning avseende skogsbruk/rennärning även nämnd i kommittédirektiven till renmarkskommittén¹, där det bland annat står att:

”Det förslag till ny renskötsellag som kommittén lämnar kan leda till att det behövs ändringar i annan lagstiftning som berör renskötseln om lagen föreslås innehålla ändrade regler om skydd mot intrång i renskötselrätten eller ändrade begrepp för att beskriva renskötseln och renskötselområdet. Kommittén ska föreslå sådana ändringar. De förslag som lämnas måste ta hänsyn till nuvarande system för hushållning med mark- och vattenområden. Inom ramen för arbetet i de här delarna behöver kommittén analysera andra rättighetshavares intressen och hur avvägningar kan ske när dessa intressen kolliderar med renskötselrätten.”²

I kommittédirektivet står vidare att” Som exempel på bestämmelser i annan lagstiftning som syftar till att skydda rennäringsens bedrivande kan nämnas /.../ skogsvårdslagen (1979:429) om hänsyn till renskötseln vid avverkning på åretruntmarkerna (13 b och 14 §§).”³

Kommittén ska i betänkandet:

- identifiera vilka andra författningar som innehåller bestämmelser om hänsyn till renskötseln,
- föreslå de författningsändringar som behövs om den nya lagen innehåller ett förändrat regelverk om skydd mot intrång i renskötselrätten eller ändrade begrepp för att beskriva renskötseln och renskötselområdet.⁴

Angående förslaget i motionen om en skogsstrategi för Sametinget så finns direktiv⁵ från rennäringsnämnden avseende en skogsstrategi och arbetet har påbörjats men ännu inte slutförts pga. bristfälliga personalresurser. Sametinget arbetar i övrigt kontinuerligt med att lyfta frågan om skogsbrukets påverkan på renskötseln, bland annat i möten med regeringskansliet, skogsstyrelsen, vid samråd och i yttranden och remisshantering. Sametinget har därutöver även beviljat medel till samiska projektägare ur främjandeanslaget till projekt med anknytning till skogsbrukets inverkan på renskötseln.

¹ Dir. 2021:35

² Som ovan, sidan 13.

³ Dir. 2021:35, sid 13.

⁴ Som ovan, sid 13-14.

⁵ Direktiv från rennäringsnämnden 2018-03-26, rennäringsnämndens protokoll § 15 *Sametingets arbete med skogsfrågor*, 12-13 mars 2018

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.4 M 581 – Motion om skogsbrukets påverkan – *forts.*

Skogsvårdslagen förändrades år 1993 bland annat på så sätt att lägsta ålder för slutavverkning sänktes från 120 år och ner till 90 och i vissa fall 80 år. Det har skapat svåra konsekvenser på den del av Sverige som ligger i Arktis. Kulturlämningar & fornlämningar inventeras på ett väldigt slumpartat sätt och detta gör att många sådana kulturmiljöer skadas eller förstörs. Markanvändningen förändras på ett sådant sätt att man kan säga att markanvändningen förändrats till det negativa för en bärkraftig och uthållig renskötsel. Även andra aspekter beskrivs enligt ovan som gör detta till en av de viktigare ärendena i dagsläget.

Den särskilda rätt till fastighet som renskötselrätten utgör, belastar alla fastigheter inom renskötselområdet. Men eftersom rätten inte finns inskriven i fastighetsregistrets inskrivningsdel så uppstår betydande osäkerhet vid den rättsliga hanteringen av ärenden enligt plan- och bygglagen i områden där rennäringsnämnden har rätt till fastighet.

Den pågående Renmarkskommittens arbete kan ge sådana förslag till ny renskötsellag att det behövs ändringar som berör renskötseln ”om lagen föreslås innehålla ändrade regler om skydd mot intrång i renskötselrätten”.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.7 föreslå Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.14

att återremittera §§ 40.12 – 40.15..

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från rennäringsnämnden.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.5 M 582 – Motion om stödutfodring av renar

Dokument

- M 582 av Káren-Ann Hurri, Marianne Gråik, Anja Fjellgren Walkeapää, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-292
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.26
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.24
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.14
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.8
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.15

Sametinget beslutade den 25 -27 oktober 2022, § 40.15 att återremittera ärendet.

Káren-Ann Hurri, Marianne Gråik och Anja Fjellgren Walkeapää har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget verkar för en finansiering av stödfoder för renar som är nödvändig vid katastrofbetesförhållanden,
- att Sametinget verkar för att ge renskötare och ensilage- och foderproducenter möjligheter att arbeta för kunskapsutbyte och höjd kvalité och utveckling av produkterna,
- att Sametinget verkar för att renskötare erbjuds kunskap och kurser om stödutfodring och andra åtgärder vid katastrofbete,
- att Sametinget ska verka för att veterinärer och veterinärutbildningar uppmanas att öka kunskapen kring renar.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.26.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.24

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.
-

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.14

- att behandla ärendet vidare,
- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.5 M 582 – Motion om stödutfodring av renar – *forts.*

Skäl för yrkandet

Övergången från naturbete till foder är en svår process för renen och allt för många renar klarar inte av övergången i och med att de är i dålig form. Det är tydligt att mer forskning och bättre kvalitet på foder behövs för att hjälpa renen och renskötaren. Förbättrade produkter, även om produktionskostnaderna ökar, ska inte kosta mer för enskilda renskötare och samebyar.

Angående finansiering av stödfoder vid katastrofbetesförhållande kan Sametinget utifrån ansökan lämna bidrag till sameby för utfodring (katastrofskadeskydd STFS 2019:1). Avseende övriga frågor om rådgivning, kunskapsutbyte, kurser om stödutfodring etc. vill Sametinget framhålla att Sámiid Riikkasearvi/SSR av anslag 1:28 Främjande av rennäringen erhåller bidrag för näringsrådgivning/konsulentverksamhet varje år. Information om renens hälsa, råd vid utfodring, resultat från kurser om stödutfodring mm finns även på Sametingets hemsida. I övrigt samverkar Sametinget bland annat med Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, samt Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, när det gäller projekt och aktiviteter med anknytning till renens hälsa.

Styrelsen delar motionärernas syn men menar att Sametinget redan i dag finansierar samebyarnas riksorganisation SSR så att de kunskapshöjningar som efterfrågas kan genomföras och har genomförts.

Finansiering av renfoder regleras av de föreskrifter Sametinget har, som också godkänts av EU, vilket är så gott som tvingande för att regeringen via budget skall lämna anslag. Vi ser att kostnaderna ökar och arbetar nu med förändringar av föreskrifter och riktlinjer för att möta nya former av katastrofförhållanden.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.8 föreslå Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 221 **Motioner – *forts.***

§ 221.5 **M 582 – Motion om stödutfodring av renar – *forts.***

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.15,

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från rennäringsnämnden.

§ 221 Motioner

§ 221.6 M 556 – Sametingets röstlängd

Dokument

- Motion nr 556 av Elisabeth Kråik 2021-02-25, dnr 1.1.8-2021-473
- Styrelseprotokoll 2021-03-23—25, § 45.1
- Styrelseprotokoll 2021-11-04-05, -08, § 140.6
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.2
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.2
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.1
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.1
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.1

Elisabeth Kråik har den 25 februari 2021, inlämnat en motion där hon yrkar

att Sametinget vidtar tillämpliga åtgärder för att personer som upptagits i röstlängden vid tidigare prövningar inte ska gå att överklaga,

att Sametinget vidtar tillämpliga åtgärder som syftar till att röstlängden inte får offentliggöras.

Styrelsen beslutade den 23 -25 mars 2021, § 45.1

att uppdra till kansliet bereda motionen.

Styrelsen beslutade den 4 -5, 8 november 2021, § 140.6

att ärendet bereds vidare.

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2021, § 162.2

att ärendet bereds vidare.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 - 7 april 2022, § 60.2.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.1

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.6 M 556 – Sametingets röstlängd – *forts.*

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.1

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.1

att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutar

att inhämta yttrande från valnämnden.

§ 221.7 M 557 – Ökad rättssäkerhet i samband med Sametingsvalet

Ärendet utgår, se § 212.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.8 M 559 – Inrättande av utbildningsnämnd för Sametinget

Dokument

- M 559 av Ingrid Inga, Johanna Njaita, 2021-12-01, dnr 1.1.8-2021-1997
- Styrelseprotokoll 2021-12-13 – 15, § 162.4
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 60.4
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.3
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.3

Ingrid Inga och Johanna Njaita har den 1 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget snarast inrättar en utbildningsnämnd med uppdrag att skapa förutsättningar för samisk utbildning med hög kvalitet.

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2021, § 162.4

att uppdra till kansliet bereda ärende,

att inhämta yttrande från språknämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.4

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.3

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28- 29 september 2022, § 175.3

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.9 M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet

Dokument

- M 561 av Ingrid Inga, Marita Stinnerbom, Nils Johan Labba, 2021-12-01, dnr 1.1.8-2021-2006
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.6
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.6
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.5

Ingrid Inga, Marita Stinnerbom och Nils Johan Labba har den 1 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametingets plenum uppdrar till valnämnden att utreda förutsättningarna att inrätta fler valkretsar i Sverige – i likhet med vad som redan gjorts i Norge och Finland – till nästa Sametingsval.

Styrelsen beslutade den 13 -15 december 2021, § 162.6

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att inhämta yttrande från Valnämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.6

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.5

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.10 M 565 – Jämställdhet

Dokument

- M 565 av Marianne Gråik, Káren-Ann Hurri och Christina Åhrén 2021-12-02, dnr 1.1.8-2021-2011
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.10
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.10
- Presidieprotokoll 2022-05-13, § 4.3
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.9
- Valnämndens protokoll 2022-11-16, § 14.2

Marianne Gråik, Káren-Ann Hurri och Christina Åhrén har den 2 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget verkar för att den tillfälliga valberedningen får en möjlighet att säkerställa att jämställdhetsprogrammets mål för Sametingets styrelse och nämnder efterlevs.

Styrelsen beslutade den 13 -15 december 2021, § 162.10

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att inhämta yttrande från presidiet och valnämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.10.

Presidiet beslutade den 13 maj 2022, § 4.3

att avge yttrande enligt nedan;

Motionens syftar till att främja jämställdhet men på det sättet som föreslås kan beroende på implementering bryta mot ordningen att plenum är Sametingets högst beslutande organ. Det finns med andra ord svårigheter med hur implementeringen av motionen skulle genomföras. Presidiet anser att det inte är ett bra arbetssätt att ge den tillfälliga valberedningen möjlighet att specifikt säkerställa målen. Presidiet ser det som positivt att den tillfälliga valberedningens uppdrag om att verka för jämn representation på ledande platser förtydligas och att ett arbetssätt där om man frångår från målet skall det uppmärksammas och förklaras.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.10 M 565 – Jämställdhet – *forts.*

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.9

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Valnämnden beslutade den 16 november 2022, § 14.2

att Sametingets jämställdhetsprogram ska efterlevas,

att föreslå styrelsen att yttrande över motionen även bör inhämtas från valberedningen.

Styrelsen beslutar

att uppdra till kansliet bereda underlaget.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.11 M 569 – EU-finansierat kompensationsstöd till rennäringen 2023 - 2027

Dokument

- M 569 av Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom 2021-12-02, dnr 1.1.8-2021-2015
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.14
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.14
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.13

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom har den 2 december inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget snarast begär att regeringen ger Sametinget och Jordbruksverket i uppdrag att finna former för stöd till rennäringen i likhet med stöd till jordbrukare i bergsområden för att kompensera för alla eller delar av de merkostnader och inkomstbortfall som är relaterade till begränsningarna för produktionen i det berörda området,
- att Sametinget föreslår åtgärdsbeskrivningarna i det mallformat som EU-kommissionen har tagit fram, och
- att Sametinget begär att regeringen inför kompensationsstöd till rennäringen i den strategiska planen vid bearbetning av planen under 2022.

Styrelsen beslutade den 13 -15 december 2021, § 162.14

- att uppdra till kansliet bereda ärendet,
- att inhämta yttranden från rennärings- och näringsnämnd.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.14.

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.13

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutar

- att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.12 M 572 – Ändra systemet för redovisning av startstöd för unga renskötare

Dokument

- M 572 av Marika Renhuvud, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-280
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.17
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.16
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.7

Marika Renhuvud har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

att Sametinget bör ta fram redovisningsblanketter och system med omtanke om och anpassade efter de renskötare som får bidrag för startstöd.

Styrelsen beslutade den 5-7 april 2022, § 60.17

att uppdra till kansliet bereda ärendet.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.16

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.7

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.13 M 580 – Motion om samisk förskola

Dokument

- M 580 av Marianne Gråik, Johanna Njaita, Åsa Blind, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-290
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.24
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.22

Marianne Gråik, Johanna Njaita och Åsa Blind har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametingets styrelse verkar för att en utredning av regelverken som styr detta,
- att styrelsen efter vad utredningen visar föreslår åtgärder som ligger i linje med motionens innehåll,
- att styrelsen utreder och överväger om en särskild nämnd för utbildningsfrågor bör inrättas.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.24.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.22

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutar

- att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.14 M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi

Dokument

- M 583 av Mikael Jakobsson, Anders Kråik, Börje Allas, 2022-06-02, dnr 1.1.8-2022-840
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.25
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.15

Mikael Jakobsson, Anders Kråik och Börje Allas har den 2 juni 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget tillsätter en bred parlamentarisk utredning där deltagare från alla samiska partier ges möjlighet att delta.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.25

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.15

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.15 M 584 – Inrättande av ett Vuorrasiidráđđi – samiskt äldreåd –inom Sametinget

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 584 av Ingrid Inga, 2022-10-25, dnr 1.1.8-2022-1510

Ingrid har den 25 oktober 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget inrättar ett äldreåd – Vuorrasiidráđđi,
 - att Vuorrasiidráđđi får status som ett rådgivande organ till Sametingets styrelse och nämnder,
 - att Vuorrasiidráđđi får i uppdrag att bistå Sametinget med utformningen av Sametingets äldrepolitik och äldrestrategi.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.16 M 585 – HBTQI-certifiera Sametinget

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 585 av Christina Åhrén, Hanna Sofie Utsi, 2022-10-26, dnr 1.1.8-2022-1520

Christina Åhrén och Hanna Sofie Utsi har den 26 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att plenum beslutar om att den politiska delen av Sametinget genomgår en HBTQI-certifiering och,
 - att Sametinget fortlöpande arbetar med att se över alla publika dokument så att de uppfyller kraven för HBTQI-certifieringen.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.17 M 586 – ”Repatrieringens första steg”

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 586 av Christina Åhrén, Hanna Sofie Utsi, 2022-10-26, dnr 1.1.8-2022-1523

Christina Åhrén och Hanna Sofie Utsi har den 26 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget aktivt jobbar för att meddela olika släktingar eller sameföreningar om kvarlevorna för en ev. repatrieringsprocess,
 - att Sametinget ger privatpersoner och sameföreningar genom etiska rådet möjlighet att söka efter kvarlevor med tillhörighet till området de kommer ifrån.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.18 M 587 – Startstöd för kulturella och kreativa näringar

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 587 av Áslat Simma, Johanna Njaita, 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1528

Áslat Simma och Johanna Njaita har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget arbetar för att finna finansiella medel för att inrätta ett startstöd för samiska kulturella och kreativa näringar,
 - att Sametinget inrättar en stödordning där det är möjligt att söka startstöd för etablering och generationsskiften av företag inom kulturella och kreativa näringar.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.19 M 588 – Företagsstöd för samiska företagare

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 588 av Áslat Simma, Johanna Njaita, 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1529

Áslat Simma och Johanna Njaita har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget ska verka för att inrätta företagsstöd för samiska företagare.

Styrelsen beslutar

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.20 M 589 – Möjliggöra föredragning av alla nämnder och politiska organ i samband med plenum

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 42
- M 589 av Lars Miguel Utsi, Marita Stinnerbom 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1530

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att ordförande eller vice ordförande för nämnd, ungdomsråd, nämnden för Sameskolstyrelsen eller Samefonden, som ej är ledamot i plenum, ska föredra nämndens redovisning för plenums ledamöter och delta i följande debatt, vilket plenum ska möjliggöra under plenumsförhandlingarna genom ajournering.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.21 M 590 – Kontinuerlig revision i Sametinget

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 590 av Lars Miguel Utsi, Marita Stinnerbom 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1531

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att återkommande genomföra en oberoende revision enligt god revisionssed av Sametingets folkvalda verksamhet med fokus på hur Sametingets plenums samt dess underliggande politiska organs arbete och förvaltning kan utvecklas och effektiviseras. Revisionen ska ledas av en extern godkänd revisor och därtill bestå av två ledamöter med ersättare från oppositionen och en ledamot med ersättare från majoritetsgruppen, valda av plenum,
- att en oberoende revision enligt god revisionssed av Sametingets folkvalda verksamhet ska genomföras årligen.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.22 M 591 – Samiska nationalsången på pite- och umesamiska

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 591 av Fia Kaddik, Katarina Lövgren 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1532

Fia Kaddik och Katarina Lövgren har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att verka för ett officiellt godkännande av den samiska nationalsången på pite- och umesamiska,
 - att den samiska nationalsången på pite- och umesamiska ska användas på lika nivå som nord-, lule och sydsamiska.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.23 M 592 – Regerverk för prövning av Sametingets beslut

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 592 av Lars Miguel Utsi, Marita Stinnerbom 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1533

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att etablera eller revidera passande regelverk för att möjliggöra laglighetsprövning av Sametingets och dess underliggande organs beslut i likhet med 13 kap. kommunallagen (2017:725)

Styrelsen beslutar

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.24 M 593 – Sámegiella bargugiellan sámedikki čeahkkimiin
Samiska som arbetsspråk under samtliga möten

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 42
- M 593 av Káren-Ann Hurri 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1534

Káren-Ann Hurri har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

att Sametinget ska arbeta för att samiska språken ska kunna användas som arbets-
språk under samtliga möten.

Styrelsen beslutar

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt
och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

§ 221 Motioner – *forts.*

§ 221.25 M 594 – Motion om översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 594 av Marianne Gråik 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1537

Marianne Gråik har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget verkar för ett gränsöverskridande samarbete vid förvaltning av örn,
 - att Sametinget verkar för en översyn av inventeringssystemet för örn med syfte att den blir transparent och involverar samebyarna. Samebyarna ska involveras i en sådan process,
 - att Sametinget verkar för att det snarast blir möjligt med förebyggande förvaltningsåtgärder på örnar i syfte att undvika skador på renar,
 - att Sametinget verkar för att ersättning för skador på renar och merarbete orsakade av örn ska ersättas till samebyarna fullt ut.
-

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärende.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner

§ 222.1 Särskilt anslag till samisk idrott (M 566)

Dokument

- M 566 av Johanna Njaita, Paulus Kuoljok, Anja Fjellgren Walkeapää och Káren-Ann Hurri 2021-12-02, dnr 1.1.8-2021-2012
- Plenumprotokoll 2013-02-19—21, § 10.8
- Samisk idrott i Sverige, dnr 2017-86
- Styrelseprotokoll 2021-12-13-15, § 162.11
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.11
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.10
- Hälso-, äldre och idrottsnämndens protokoll 2022-09-12, § 31
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.5
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.3
- Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.5

Johanna Njaita, Paulus Kuoljok, Anja Fjellgren Walkeapää och Káren-Ann Hurri har den 2 december inlämnat en motion där de yrkar:

att arbeta för ett särskilt anslag för samisk idrott i Sametingets regleringsbrev.

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2021, § 162.11

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att inhämta yttrande från hälso-, äldre och idrottsnämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.11.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.10

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.5

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.1 Särskilt anslag till samisk idrott (M 566) – *forts.*

Sametinget är en anslagsfinansierad myndighet och Sametinget inlämnar årligen till regeringen budgetunderlag, ett äskande om reformer, enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regleringsbrevet är regeringens viktigaste instrument för att operativt styra myndigheternas verksamhet i syfte är att verkställa regeringens politik.

Frågan om samisk idrott och dess finansiering har varit aktuell på Sametinget under lång tid. Bl. a. har motion M 432 med innebörd, " att Sametingets årligen fastställer medel för samisk idrott och verkar för att medlen för samisk idrott ökar", antagits av plenum 2013. Under åren 2014 – 2019 har Sametinget i sitt budgetunderlag äskat om särskilda medel till samisk idrott. Förutom äskande i budgetunderlag har frågan om samisk idrott och finansiering aktualiserats av Sametinget genom dialog med och skrivelser till regeringskansliet, bl. a. skrivelse tillsammans med SIF, dnr- 2017-86.

Vad gäller allmänt om finansiering av idrott i Sverige så är det Sveriges Riksidrottsförbund som prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer, vilket stadgas av lag (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund. Riksidrottsförbundets bidragsgivning regleras av förordning (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet.

Samisk idrott och samiska idrottsorganisationer kan söka bidrag genom Sametingets kulturnämnd. Kulturnämnden har delegation på att besluta om fördelning av statens bidrag, (medel ur utgiftsområde 17, anslag1:2, ap.5 , Bidrag till samisk kultur, vilket brukar benämnas som kulturanslag).

I Sametingets regleringsbrev framkommer regeringens prioriteringar avseende ap.5.

Hälso-, äldre- och idrottsnämnden beslutade 2022-09-12, § 31

att föreslå styrelsen besluta att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justerades omedelbart.

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.5

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – forts.

§ 222.1 Särskilt anslag till samisk idrott (M 566) – forts.

Jennie Granberg anmäler jäv och deltar inte i behandling och beslut av § 201.3

Styrelsen anser att den samiska idrotten behöver stärkas.
Styrelsen arbetar nu för att se över former för förbättrad finansiering och bidragsgivning.
Styrelsen har även lyft frågan vid den fördjupade myndighetsdialogen.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.3 föreslå Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.5

att anta motionen.

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567)

Dokument

- M 567 av Marianne Gråik och Anja Fjellgran Walkeapääs 2021-12-02, dnr 1.1.8-2021-2013
- Styrelseprotokoll 2021-12-13 – 15, § 162.12
- Rennäringsnämndens protokoll 2022-01-18, § 7.3
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 60.12
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.11
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.17
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.10
- Plenumsprotokoll 2022-10-25 – 27, § 40.6

Marianne Gråik och Kären-Ann Hurri har den 2 december inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametingets styrelse verkar för att norra samverkansområdet begär en översyn av den nationella miniminivån för varg,
- att Sametingets styrelse verkar för nolltolerans av varg i renskötselområdet.
-

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2021, § 152.12

- at uppdra till kansliet bereda ärendet,
- att inhämta yttrande från rennäringsnämnden.
-

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.12.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.11

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.
-

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.17

- att behandla ärendet vidare,
- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567) – *forts.*

Skäl för yrkandet

Naturvårdsverket beslutade år 2019 att ändra miniminivån för varg i Sverige från 270 till 300 föryngringar. Detta innebar ytterligare tre föryngringar i de tre samverkansområdena. Den 9 maj 2020 fattade Naturvårdsverket nytt beslut om miniminivåer för varg och att Jämtland skulle ha en vargföryngring, vilket motsvarar tio vargar. Beslutet fattades trots att Norra samverkansrådets samtliga viltförvaltningsdelegationer beslutat att ingen vargföryngring ska finnas inom området. För att avhjälpa den akuta situation som råder inom främst södra delen av Jämtland måste målet om en föryngring tas bort. Näringsdepartementet har föreslagit förändringar i förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn. Förslaget innebär att miniminivåer kopplas till samverkansområde istället för län. Därigenom räknas vargföryngringen i Jämtland till Norra samverkansområdet så att hela renskötselområdet måste förhålla sig till miniminivån. I förlängningen försvåras möjligheten till skyddsjakt för alla samebyar. Under sommaren 2021 har en vargföryngring kvalitetssäkrats inom Södra förvaltningsområdet vilket möjliggör en omfördelning. Enligt Naturvårdsverkets vägledning om översyn av miniminivåer för stora rovdjur är det möjligt för ett samverkansområde att begära översyn av miniminivåerna mellan ordinarie intervaller om det föreligger särskilda skäl. Det är stora skador och svårigheter att bedriva renskötsel i vargens närvaro. Renskötseln försvåras påtagligt, vilket utgör ett hot mot traditionell renskötsel.

Frågor om rovdjursförvaltning rovdjursförvaltningsområde, samverkansråd och miniminivåer regleras i förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.⁶

För förvaltningen av stora rovdjur finns rovdjursförvaltningsområden. Det norra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet omfattar Stockholms, Uppsala, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län. Det Södra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne och Hallands län.

⁶ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20091263-om-forvaltning-av-bjorn_sfs-2009-1263

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567) – *forts.*

För varje rovdjursförvaltningsområde ska det finnas ett samverkansråd för samverkan mellan länsstyrelserna inom rovdjursförvaltningsområdet i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren. Samverkansråden ska också samverka med varandra i sådana frågor. I samverkansråden för Norra rovdjursförvaltningsområdet och Mellersta rovdjursförvaltningsområdet ingår företrädare för Sametinget.

Utifrån de ändringar av förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn som träder i kraft den 1 november 2022 ska miniminivåer för varg utgå från rovdjursförvaltningsområde istället för län. Det är fortsatt länsstyrelsen som lämnar förslag på miniminivå för varg till samverkansrådet inom sitt rovdjursförvaltningsområde. Med utgångspunkt i länsstyrelsernas förslag lämnar de förslag till Naturvårdsverket om miniminivåer för vargförekomst inom sitt rovdjursförvaltningsområde. Förslagen får inte innebära att upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras. Naturvårdsverket fastställer sedan miniminivåer efter samverkansrådets förslag. Naturvårdsverket är inte bunden av samverkansrådets förslag. Mininivåerna ska fastställas inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden.

Naturvårdsverket ska minst en gång vart femte år se över fördelningen av miniminivåerna. Nu gällande miniminivå för varg fastställdes av Naturvårdsverket den 9 maj 2019 där samverkansrådets föreslagna miniminivåer för varg på rovdjursförvaltningsområdesnivå justerades så att det sammantaget motsvarar det nationella referensvärdet på 300 individer. För det norra förvaltningsområdet har en vargföryngring fastställts som miniminivå. Nästa fördelningsöversyn sker enligt regelbundet intervall år 2024.

Sametingets inställning och insatser

Sametinget arbetar för minskade rovdjursstammar i paritet med toleransnivån på 10 % och att ingen varg ska finnas i renskötselområdet. Arbetet utgår huvudsakligen från rennäringspolitiskt handlingsprogram, regeringsuppdrag om toleransnivåer. Frågorna om miniminivåer och den ohållbara rovdjurs- och vargsituationen inom renskötselområdet lyfts regelbundet till näringsdepartementet och ansvariga myndigheter.

Det totala antalet rovdjur i renskötselområdet är fortfarande för högt i förhållande till rennäringens acceptans. Rovdjursantal, ersättningar och skadeberäkningar visar att förlustnivåerna inte ändrats och att toleransnivån är

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – forts.

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567) – forts.

långt över tio procent och därmed inte följer riksdagsbeslutet från 2013. Sametinget har hittills inte fått något gensvar för de åtgärder som föreslagits.

Under 2018 lämnade hemställde Sametinget om vissa författningsändringar vad gäller reglering om förvaltning av stora rovdjur. Hemställan har under juni och september 2022 följts upp av kansliet vid möten med tjänstepersoner på näringsdepartementet och miljödepartementet.

Sametinget har vid flertalet tillfällen tydligt markerat mot Naturvårdsverkets beslut om vargföryngring i Jämtlands län. Den 28 juni 2019 överklagade Sametinget Naturvårdsverkets omprövningsbeslut om vargföryngringen i Jämtland att inte ändra fastställda miniminivåer för varg (NV-4358-19) till förvaltningsrätten. Sametinget yrkade att förvaltningsrätten skulle återförvisa ärendet till Naturvårdsverket för ny handläggning och beslut. Förvaltningsrätten avvisade Sametingets överklagan med motiveringen att Sametinget - i egenskap av statlig myndighet - saknar uttryckligt författningsstöd som ger tinget rätt att överklaga det aktuella beslutet (talerätt). Naturvårdsverkets beslut om en vargföryngring i Jämtlands län kvarstår.

I överklagan framförde Sametinget bl.a. följande

Det krävs mycket starka skäl till att frånga samverkansrådets bedömning och förslag. Sametinget anser att Naturvårdsverket, utifrån förarbetsuttalanden och riksdagsbeslut om toleransnivå har saknat tillräckliga skäl att frånga samverkansrådets förslag.

Det undantag från den restriktiva hållningen gentemot varg i renskötselområdet som uppställs i propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) är ifall det vid något tillfälle skulle uppkomma "möjlighet därtill". Enligt de utredningar som gjorts av samverkansråd och viltdelegationer med lokal anknytning existerar inte någon sådan möjlighet. Inte heller Sametinget uppfattar att det finns någon sådan möjlighet. Snarare har utvecklingen, med ökat rovdjurstryck för rennäringen, minskat utsikterna för att en sådan möjlighet skulle kunna uppkomma någonstans inom renskötselområdet. Naturvårdsverkets beslut får därmed förstås så att myndigheten har funnit en sådan möjlighet. Några stöd för detta går dock inte att finna i vare sig Naturvårdsverkets beslutsmotivering eller beslutsunderlag.

Naturvårdsverkets beslut rör förvaltning av varg inom renskötselområdet. Vargen är det rovdjur som är svårast för renskötseln att hantera, då dess jaktsätt

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567) – *forts.*

inte bara orsakar stora förluster utan även gör att renhjordar splittras och drivs långa sträckor. En aktiv varg i ett betesområde kan skapa flera månaders merarbete för renskötseln i området. Mot denna bakgrund är det uppenbart att samerna berörs av frågan och därför ska ges möjlighet till inflytande genom samråd. Syftet med ett sådant samråd är att beakta samernas synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

Sametingets möjlighet till inflytande genom samråd säkerställs genom 3 § förordningen om förvaltning av stora rovdjur där det stadgas att företrädare för Sametinget ska ingå i samverkansråden för Norra och Mellersta rovdjurs-förvaltningsområdena. Men när Naturvårdsverket frångår samverkansrådets beslut innebär det att renskötselns behov och synpunkter inte beaktats och att Sametinget förlorar sin reella möjlighet till inflytande i myndighetens beslutsfattande.

I Sametingets årsredovisning 2021 framförs att vargetableringen i Jämtland har ökat Sametingets kostnader för skadeförebyggande medel till en nivå där Sametinget återaktualiserar frågan om varför det ska finnas en vargföryngring i Jämtland.

I maj 2022 tilldelades Naturvårdsverket flera regeringsuppdrag i syfte att utveckla vargförvaltningen. Dels ska Naturvårdsverket analysera om, och i så fall under vilka förutsättningar, vargens referensvärde i fråga om populationsstorlek för gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet skulle kunna vara inom det intervall på 170–270 som angavs i proposition En hållbar rovdjursförvaltning som riksdagen beslutade om 2013. Naturvårdsverket ska också utreda hur skydds jakt efter varg kan utvecklas för att bättre bidra till rovdjurspolitikens övergripande och långsiktiga mål.

Riksdagen har den 18 maj 2022 beslutat rikta tillkännagivanden till regeringen om förvaltning av vargstammen. Enligt tillkännagivandet anser riksdagen att referensvärdet för vargstammen - det vill säga hur många vargar som krävs för att vargstammen ska anses ha gynnsam bevarandestatus - bör vara, mellan 170 och 270 vargar. Dock bör det hållas i det nedre spannet om 170 individer, bland annat med tanke på att vargpopulationen förtätats. Vidare att det bör finnas regionala förvaltningsplaner för varg eftersom vargstammen varierar över landet. Sametinget följer utvecklingen av riksdagens beslut och Naturvårdsverkets uppdrag och noterar att det är osannolikt att någon

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.2 En vargföryngring för mycket i renskötselområdet (M 567) – *forts.*

omprövning miniminivå för varg kommer att ske under tiden för dessa processer.

Frågan om omprövning av miniminivå för varg har sedan Naturvårdsverkets beslut kontinuerligt diskuterats i Norra samverkansrådet. Sametinget kommer även fortsättningsvis att driva frågan om omprövning i rådet.

Sametinget har inte ändrat uppfattning om varg i renskötselområdet.

Samverkansråden är eniga med Sametinget att referensvärdet för rovdjuren ska minskas och särskilt gäller det varg.

Att varg ändå kommer in i renskötselområdet går inte att förhindra då inpassering sker dels från Finland och dels från Norge.

Målet är fortfarande att ingen föryngring av varg ska finnas, vi noterar att invandring sker men också att skyddsjakter i allt högre grad vidtas mot varg.

Naturvårdsverket har mot bakgrund av de krav som framställts och riksdagens beslut lagt en hög avskjutning för att närma sig det lägre referenstalet.

Sametinget fortsätter med frågan om referenstal på rovdjur och att nivån om högst 10 % förluster fullföljs.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.6

att anta motionen

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.3 Förslag om att ge naturen status som egen juridisk person, samt utse företrädare för naturen (M 575)

Dokument

- M 575 av Christina Åhrén, Hanna Sofie Utsi, Agneta Sandström, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-283
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.21
- Styrelseprotokoll 2022-06-14--15, § 122.18
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.8
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.4
- Styrelseprotokoll 2022-10-25—27, § 40.10

Christina Åhrén, Hanna Sofie Utsi, Agneta Sandström har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget utarbetar ett förslag till regeringen att naturen får status som en egen juridisk person vid exploateringar på samiska områden och,
- att en av Sametinget utsedd person/er med god lokal förankring och naturkännedom får uppdrag att företräda naturen i förhandlingar runt tillståndsprövningar.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.21.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.18

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.
-

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.8

- att behandla ärendet vidare,
- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.
-

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.3 Förslag om att ge naturen status som egen juridisk person, samt utse företrädare för naturen (M 575) – *forts.*

Skäl för yrkandet

Med anledning av den pågående miljö- och klimatkatastrofen och för att den gröna omställningen ska bli rättvis och inte helt underminera möjligheten för en levande samisk natur och kultur har det uppstått ett brådskande behov av att skydda samisk natur och samiska intressen.

Kansliet noterar att det finns exempel på att ovanstående förslag genomförts, text hämtad från en motion till Sveriges riksdag⁷:

”Under senare år har en lång rad beslut i parlament och domstolar erkänt naturens rättigheter. Ecuador är det första landet i världen som har inkluderat begreppet naturens rättigheter i sin grundlag. Under åren 2007–2008 skrevs grundlagen om så att naturens rättigheter fick ett eget kapitel under ett avsnitt om ”rättigheter”, där det framgår att naturen ska respekteras och förvaltas på ett hållbart sätt, åtgärder ska vidtas i syfte att stoppa utrotningen av arter samt att personer, samhällen och folk tilldelas det juridiska ansvaret för att agera för naturens bästa (kap. 7, art. 71–74). Detta innebär, exempelvis, att skogsskövling kan lagföras och skogen företrädas av en advokat. I kapitel 7 artikel 72 beskrivs innebörden av att naturen har rätt att bli återställd till sitt forna skick samt att individer och/eller lokala samhällen som är berörda av en viss plats ska bli ersatta för de negativa förändringar som har skett i naturen, t.ex. genom exploatering. Det är en konstitution där naturen tillerkänns rättigheter och alltså blir tillautonomt rättssubjekt; konstitutionen föreskriver att naturen har rätt att blomstra och utvecklas.

Colombia är ytterligare ett land som har implementerat begreppet naturens rättigheter i besluts- och rättsprocesser. I april 2018 beslöt Colombias högsta domstol att erkänna Amazonas som ett juridiskt subjekt med rättigheter efter att en grupp barn och unga stämt staten då avskogningens påverkan på klimatet hotar deras rätt till en frisk miljö, hälsa, mat och vatten. En stärkt rättslig ställning för naturen ökar förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling. Ett annat fall i Colombia som har väckt stor uppmärksamhet är fallet om Atratofloden där högsta förvaltningsdomstolen erkände att floden besitter juridiska rättigheter. Domen utgick från ett omvänt koncept där jorden inte tillhör människan utan människan och alla andra arter tillhör jorden. Genom detta synsätt är det inte människan som äger jordens naturresurser, vilket gör att människan inte har rätt att besluta om planetens fortlevnad.

Parlamentet i Bolivia antog 2010 en lag om moder jords rättigheter (*Ley de Derechos de la Madre Tierra*) och har instiftat ett nytt ministerium att tillsätta en ombudsman för naturens rättigheter. I USA har ett trettiotal kommuner antagit lokala förordningar som erkänner

⁷ 2019/20:3306

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.3 Förslag om att ge naturen status som egen juridisk person, samt utse företrädare för naturen (M 575) – *forts.*

naturens rättigheter; i staden Pittsburgh ledde detta 2010 till att planer på skifffergasutvinning lades ner.

I mars 2017 togs ett pionjärbeslut, då en av Nya Zeelands största floder, Whanganui, fick status som juridisk person. Beslutet har sin grund i en överenskommelse mellan urfolket maori och staten och har kodifierats i en lag, Whanganui River Claims Settlement Bill.”

Den globala uppvärmningen kommer att förändra framtiden för urfolken i cirkumpolära Arktis. Sett i globalt perspektiv finns det på urfolkens territorier uppskattningsvis 80 % av världens kvarvarande biologiska mångfald. Det är således av yttersta värde att bibehålla dessa naturresurser som genom sin inneboende resiliens kan motverka en eskalerande klimatförändring.

Styrelsen delar synen att det finns ett brådskande behov av att skydda samiska kulturlandskap och livsmiljöer, ekosystem, marker och vatten mot exploatering. Kommande generationer ska även i framtiden kunna leva ett gott liv och i enlighet med våra urfolksrättigheter. Fragmentisering, extraktion av naturresurser och andra ingrepp som skadar ändliga naturvärden i Arktis måste förhindras.

Sametinget arbetar både nationellt och internationellt för att skydda urfolksrättigheter, samiska marker, vatten, kulturlandskap, traditionell kunskap och ekosystem på olika nivåer. Sametinget arbetar även med att föra fram våra perspektiv, bland annat till myndigheter och vid olika tillståndprocesser. Det pågår även ett stort och arbete med att implementera konsultationsordningen för att se ge ett ökat samiskt inflytande. Sametingets plenum har redan den 25 maj 2018 beslutat att stödja deklarationen om Moder Jords rättigheter. Det är ett principiellt viktigt ställningstagande som sänder signaler ut till såväl det internationella världssamfundet som regionalt och nationellt.

Sametingets styrelse ämnar arbeta vidare med dessa frågor.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 222 Uppföljning av plenumsbeslut angående motioner – *forts.*

§ 222.3 Förslag om att ge naturen status som egen juridisk person, samt utse företrädare för naturen (M 575) – *forts.*

Sametinget beslutade den 25- 27 oktober 2022, § 40.10

att bifalla motionen i sin helhet.

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 223 Valärenden

§ 223.1 Fyllnadsval - ersättare till styrkommittén Sápmi i Interregprogrammet Aurora 2021-2027

Dokument

- Från Näringsdepartementet. Regeringsbeslut 2022-06-30, dnr 7.1.3-2022-1079
- Styrelseprotokoll 2022-08-29, § 152.3
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 176.3
- Från Helena Dådring, Begäran om entledigande från uppdrag 2022-10-03. Dnr 7.1.3-2022-1079
- Styrelseprotokoll 2022-10-26, § 208.1

Helena Dådring har begärt entledigande /godtar inte styrelsens beslut från sitt uppdrag som ersättare i styrkommittén Sápmi.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 29 augusti 2022, § 152.3.

Sametinget erbjuds enligt regeringsbeslut vara företräd i styrkommitten Sápmi för interregprogrammet Aurora 2021-2027 och därmed utse två ledamöter och två ersättare. En jämn könsfördelning ska eftersträvas.

Styrelsen beslutade den 28- 29 september 2022, § 176.3

att utse ledamöter och ersättare till styrkommittén Sápmi i interregprogrammet Aurora 2021-2027 enligt nedan:

Ledamot

Veronika Håkansson
Lars Thomas Mangi

Ersättare

Helena Dådring
Sten Wälitalo

Styrelsen beslutade den 26 oktober 2022, § 208.1

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 1 -2 december 2022.

Styrelsen beslutar

att entlediga Helena Dådring från uppdraget som ersättare i styrkommittén,

att behandla ärendet vid styrelsemöte den 10 januari 2023..

§ 223 Valärenden – *forts.*

§ 223.2 Fyllnadval - ersättare till övervakningskommittén för Interreg Aurora 2021-2027

Dokument

- Skrivelse från Näringsdepartementet 2022-04-20, dnr 7.1.2-2022-653
- Styrelseprotokoll 2022-05-03, § 89.1
- Från Karin Mannela. Begäran om entledigande från uppdrag. 2022-10-05. Dnr 1.1.1-2022-1413
- Styrelseprotokoll 2022-10-26; § 208.3

Föredragande:

Karin Mannela har begärt entledigande från uppdraget som ersättare i övervakningskommittén för Interreg Aurora 2021-2027.

Regeringen har den 13 april beslutat vilka myndigheter som ska vara företrädare i övervakningskommittén för Interreg Aurora programperioden 2021-2027.

Sametinget erbjuder att utse en ledamot och en ersättare senast den 30 april. En jämn könsfördelning ska eftersträvas.

Anstånd har medgivits till och med den 5 maj.

Styrelsen beslutade den 3 maj 2022, § 89.1

att utse Jan Rannerud till ledamot och Karin Mannela till ersättare i övervakningskommittén för Interreg Aurora 2021-2027.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutade den 26 oktober 2022, § 208.1

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 1 -2 december 2022.

Styrelsen beslutar

att entlediga Karin Mannela från uppdraget som ersättare i övervakningskommittén,

att behandla ärendet vid styrelsemöte den 10 januari 2023..

§ 223 Valärenden – forts.

§ 223.3 Ledamot till Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland 2023 - 2027

Dokument

- Skrivelse från Näringsdepartementet 2022-11-07, dnr 1.1.2-2022-1694

Sametinget erbjuds nominera en man och en kvinna till en ledamotsplats i Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland. Mandatperioden är från och med 1 januari 2023 till och med 31 december 2027, med möjlig förlängning av uppdrag.

Nomineringarna önskas snarast dock senast 15 januari 2023.

Styrelsen beslutar

att besluta i ärendet per capsulam.

§ 224 Remisser

§ 224.1 Remisslista

Dokument

- ./.
- Remisslista januari – november 2022

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 225 Inbjudningar/Meddelande

§ 225.1 Inbjudningslista och meddelanden

Dokument

- ./.
- Inbjudnings- och meddelandelista

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 226 Sametingets öppnande av ny mandatperiod 2025

Dokument

- Arbetsordning för Sametingets styrelse och nämnder 2018-05-23—25, § 31
- Plenumsprotokoll 2021-11-30—12-02, § 34
- Valnämndens protokoll 2022-03-03, § 5.2
- Valnämndens protokoll 2022-11-16, § 12.2

I enlighet med Arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder är Valnämndens främsta uppgift att ansvara för Sametingsvalet. Valnämnden ansvarar också för öppnande av varje nytt Sameting i den mån Sametingsordningen eller Sametinget inte föreskriver något annat.

Sametinget beslutade den 30 november – 2 december 2021, § 34 om sammanträdesplanen för perioden 2022-2025.

Nästa Sametingsval äger rum den 18 maj 2025 och öppnanden av ny mandatperiod har ägt rum åren 1993, 1997, 2009 i Kiruna, år 2005 och 2017 i Östersund, år 2001 i Arvidsjaur, år 2013 i Jokkmokk och år 2021 i Lycksele.

Valnämnden beslutade den 3 mars 2022, § 5.2

att uppdra till kansliet bereda ärendet utifrån de synpunkter som lämnades.

Information om det pågående arbetet.

Valnämnden beslutade den 3 mars 2022, § 5.2

att bereda ärendet vidare.

Valnämnden beslutade den 16 november 2022, § 12.2

att föreslå Sametinget besluta att Sametingets öppnande av ny mandatperiod 2025 vecka 35, sker i Piteå.

*Per Mikael Utsi reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag att öppnandet sker i centrala Piteå.
Paulus Kuoljok reserverar sig mot beslutet till förmån för Per Mikael Utsis förslag.
Marianne Gråik reserverar sig mot beslutet till förmån för Per Mikael Utsis förslag.*

§ 226 Sametingets öppnande av ny mandatperiod 2025 – *forts.*

Styrelsen beslutar

att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

§ 227 Riktlinjer – återförande av samiska föremål

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-01-25—7, § 22
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 75
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 129
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 183

Föredragande:

Information om pågående arbete.

Styrelsen beslutade den 25 – 27 januari 2022, § 22

- att ge kansliet i uppdrag att ta fram riktlinjer för återförande av samiska föremål
- att ge kansliet i uppdrag att ta fram underlag till hemställan om övertagande av det samiska kulturarvet.
-

Styrelsen beslutade den 5- 7 april 2022, § 75

- att vid arbetsmöte styrelse-kansli för att diskutera återförande av samiska föremål samt riktlinjer för återförande av samiska föremål,
- att kanslichefen är sammankallande.
-

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 129

- att uppdra till kanslichefen påskynda ärendet.
-

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 183

- att bereda ärendet vidare.
-

Styrelsen beslutar

- att bereda ärendet vidare.

§ 228 Hemställan om övertagande av kulturarv – uppföljning

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-01-25 – 27, § 22
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 75
- Styrelseprotokoll 2022-01-25 – 27, § 22
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 75
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 130
- Styrelseprotokoll 2022-09-28-29, § 184

Föredragande: Susanne Idivuoma

Information om pågående arbete.

Styrelsen beslutade den 25 – 27 januari 2022, § 22

att ge kansliet i uppdrag att ta fram riktlinjer för återförande av samiska föremål

att ge kansliet i uppdrag att ta fram underlag till hemställan om övertagande av det samiska kulturarvet.

Styrelsen beslutade den 5 - 7 april 2022, § 75

att vid arbetsmöte styrelse-kansli för att diskutera återförande av samiska föremål samt riktlinjer för återförande av samiska föremål,

att kanslichefen är sammankallande.

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 130

att uppdra till kanslichefen påskynda ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 184

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 229 Utredningen om ny rennäringslagstiftning

§ 229.1 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation samt klargörande om styrelsens processdirektiv

Dokument

- En ny renskötellagstiftning – det samiska folkets rätt till renskötsel, jakt och fiske. Dir 2021:35
- Näringsdepartementet. Nominera expert till utredningen, dnr 6.1.1-2021-883
- Uppdrag till Sametinget från Näringsdepartementet 1.3.8-2021-985
- Styrelseprotokoll 2021-06-16 – 17, § 82
- Styrelseprotokoll 2021-11-04 – 05, -08, § 151.1
- Processdirektiv
- Styrelseprotokoll 2021-12-13 – 15, § 170.1
- Styrelseprotokoll 2022-01-25 – 27, § 23.1
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 78.1
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15 § 134.1
- Till Näringsdepartementet. Framställan om förlängd tid 2022-06-16, Dnr 1.3.8-2021-985
- Näringsdepartementet. Regeringsbeslut 2022-09-01. Dnr 1.3.8-2021-985
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 188.1
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 203.1

Föredragande: Lars-Ove Sjajn

Regeringen uppdrar åt Sametinget att, i nära dialog med samebyarna, analysera hur samebyarnas interna organisation, beslutsfattande och regler för medlemskap bör utformas.

Uppdraget ska redovisas senast den 21 november 2022 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Regeringen beslutade den 20 maj 2021 om en kommitté för att utreda
En ny renskötellagstiftning – det samiska folkets rätt till renskötsel, jakt och fiske

En parlamentariskt sammansatt kommitté ska lämna ett förslag till en ny renskötellag som ska ersätta den nuvarande rennäringslagen (1971:437). Kommittén ska även analysera det samiska folkets rätt till jakt och fiske – såväl för de samer som i dag är medlemmar i samebyar som för dem som inte är det. I uppdraget ingår också att föreslå de ändringar i annan författning som kan krävas av hänsyn till renskötselrätten. De förslag som lämnas ska vara förenliga med Högsta domstolens slutsatser i Girjasdomen (NJA 2020 s. 3) och med Sveriges folkrättsliga förpliktelser.

Kommittén ska bland annat

- bedöma inom vilka delar av statligt ägd mark dels inom åretruntmarkerna, dels ovanför den så kallade lappmarksgränsen när renskötsel är tillåten där, som samebyar i förhållande till staten genom urminnes hävd har ensamrätt att upplåta småviltsjakt och fiske

§ 229 Utredningen om ny rennäringslagstiftning – forts.

§ 229.1 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation samt klargörande om styrelsens processdirektiv – forts.

- ta ställning till om ensamrätten till upplåtelser av jakt enbart gäller småviltsjakt eller om den gäller allt vilt
- föreslå hur samebyarna bör vara organiserade
- bedöma om en förlikningsmekanism bör inrättas för att lösa tvister mellan samebyar, markägare och andra nyttjanderättshavare till mark som har med frågor om renskötselrätt att göra modernisera språket och förtydliga terminologin i renskötsellagstiftningen
- analysera om en rätt till jakt och fiske även tillkommer de samer som inte är medlemmar i samebyar, och vid behov föreslå författningsreglering eller andra åtgärder för att säkerställa den rätten
- föreslå de ändringar som kan krävas i annan lagstiftning om hänsyn till renskötseln.

I uppdraget ingår inte att överväga eller lämna förslag till ändringar i grund-lag.

Den del av uppdraget som handlar om att utreda inom vilka delar av statligt ägd mark som samebyar har ensamrätt i förhållande till staten att upplåta småviltsjakt och fiske, och om denna ensamrätt omfattar jakt på annat vilt än småvilt, ska redovisas i ett delbetänkande senast den 21 november 2022. Uppdraget i övrigt ska slutredovisas senast den 20 maj 2025.

Till expert (tjänstemän) i utredningen har nominerats Lars-Ove Sjajn och Matilda Månsson

Styrelsen beslutade den 16 -17 juni 2021, § 82

att anta processdirektiv enligt bilaga.

Information om det pågående arbetet enligt beslutad processdirektiv.

Styrelsen beslutade den 25 -27 januari 2022, § 23.1

att lägga informationen till handlingarna.

Information och diskussion av pågående arbetet.

Styrelsen beslutade den 5 -7 april 2022, § 78.1

att utöka referensgruppen med en person med stark anknytning utanför samebyarna.

§ 229 Utredningen om ny rennäringslagstiftning – forts.

§ 229.1 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation samt klargörande om styrelsens processdirektiv – forts.

Information om den pågående processen där bedömningen är att ytterligare tid behövs för att kunna fullfölja uppdraget.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 134.1

att inlämna framställan till regeringen om förlängd tid att inlämna utredningen till och med den 31 augusti 2023.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 188.1

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Näringsdepartementet beslutade den 1 september att bevilja förlängd tid att inlämna utredningen till och med den 31 augusti 2023.
Information om processens fortskridande.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 203.1

att lägga informationen till handlingarna.

Redovisning av processen till dags dato och planerad disposition av arbetsprocessen framöver.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

230 Samisk marknyttjande – digitalisering

Ärendet utgår, se § 212.

§ 231 Gállok

Ärendet utgår, se § 212.

§ 232 Gruvpott- En tryggad försörjning av metaller och mineraler SOU 2022:56

Dokument

- <https://www.regeringen.se/4ab54b/contentassets/8d6f4bd8016e4a50ac94931b9b635285/en-tryggad-forsorjning-av-metaller-och-mineral-sou-202256.pdf>

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 233 Nordisk samekonvention

Dokument

- Förslag till nordisk samekonvention 2017
- Parlamentarikerkonferensen 2017-02-07 i Tråante
- SPR s 17/2017, 2017-04-20
- Allsamisk seminarium om nordisk samekonvention 2017-08-31 i Staare
- SPR s 22/2017, 2017-11-01
- SPR s 30/2017, 2017-12-07
- SPR s 35/2018, 2018-05-31
- SPR s 69/2018, 2018-11-27
- SPR s 69/2020, 2020-10-20
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 179
- Styrelseprotokoll 2022-01-25—27, § 28
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 81
- Styrelseprotokoll 2022-05-05, § 92
- Protokoll styrelse och opposition 2022-05-06, § 3
- Protokoll styrelse och opposition 2022-05-12, § 3
- Styrelseprotokoll 2022-05-12, § 103
- Styrelseprotokoll 2022-05-13, § 106
- Plenumsprotokoll 2022-05-31—06-02, § 24
- Nordisk samekonvention parafering 13012017
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 137
- SPR styrelseprotokoll 2022-09-02, sak x/2022
- SPR styrelseprotokoll 2022-10-17, sak x /2022
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 191

Ordförandena för de förhandlingsdelegationer som förhandlat om en nordisk samekonvention mellan Finland, Norge och Sverige har paraferat konventionstexten i januari 2017. Avsikten med konventionen är att stärka samernas rättigheter så att samerna ska kunna bevara, utöva och utveckla sin kultur, sina språk och sitt samhällsliv på ett sådant sätt att statsgränserna stör detta så lite som möjligt. Enligt konventionen ska Sametinget i respektive land ge sitt bifall till konventionen innan den undertecknas.

Sametinget och Samiskt parlamentariskt råd behandlade konventionstexten vid flera tillfällen under 2017 och 2018 och beslutade att föreslå ändringar i konventionstexten för staterna. SPR skickade ett förslag för ändringar till regeringar i tre länder 7.6.2018 samt en påminnelse om frågan 11.12.2018.

Hittills har endast den norska regeringen svarat på förslaget 8.9.2020.

Information lämnas om det planerade fortsatta arbetet.

Styrelsen beslutade den 13 -15 december 2021, § 179

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare,
att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet i januari 2022.

§ 233 Nordisk samekonvention – forts.

Information lämnas om det pågående arbetet.

Styrelsen beslutade den 25 – 27 januari 2022, § 28

att lägga informationen till handlingarna.

Styrelseordföranden informerar om det pågående arbetet för ett eventuellt undertecknande av denna innan sommaren. Detta medför ett intensivt arbete för att kunna behandlas på parlamentarikerkonferensen samt respektive sameting.

Styrelsen beslutade den 5 -7 april 2022, § 81

att lägga informationen till handlingarna.

Överläggningar med Sametingen i Finland, Norge, Sverige och representanter från staterna i Finland, Norge och Sverige pågår .
Sametingets styrelse överlägger med representanter från Sametingets opposition den 6 maj.

Den 10 maj möts återigen Sametingen i Finland, Norge, Sverige och representanter från staterna i Finland, Norge och Sverige för att förhoppningsvis kunna enas om ett enat förslag till slutdokument som kan framläggas för beslut i respektive Sameting.
I det fall samtliga sameting godtar förslaget undertecknas detta dokument 28 juni 2022.

Styrelsen beslutade den 5 maj 2022, § 92

att ambitionen är att ärendet ska behandlas på plenum i maj/juni 2022,

att besluta i ärendet vid styrelsesammanträde den 12 maj 2022, kl, 08.00.

Paragrafen justeras omedelbart

Sammanträden har hållits med Sametingets opposition 6 respektive 12 maj för att informera om och utbyta/inhämta synpunkter angående ärendeprocessen

Styrelsen beslutade den 12 maj 2022, § 98

att besluta i ärendet vid styrelsesammanträde den 13 maj 2022, kl 07.30.

§ 233 Nordisk samekonvention – *forts.*

Den 13 januari 2017 paraferade representanter för regeringarna i Finland, Norge och Sverige ett utkast till en Nordisk samekonvention (NSK).

Enligt artikel 42 i NSK ska konventionen före undertecknande föreläggas de tre sametingen och enligt artikel 43 ska konventionen ratificeras.

Utkastet förelades vintern 2017 sametingen i Finland, Norge och Sverige. Sametinget hänsköt frågan till Samiskt Parlamentariskt Råd (SPR).

SPR framställde den 7 juni 2018 till Finlands, Norges och Sveriges regeringar en hemställan att NSK ska förändras på det sättet att preambeln avsnitt 10 stryks, att artikel 4, andra stycket stryks, att artikel 30 och 31 byter plats samt att artikel 45 ändras så att uppsägningstiden blir längre än sex månader.

De tre ansvariga ministrarna i Finland, Norge och Sverige ansåg det uteslutet att staterna återupptar materiella diskussioner om faktiska formuleringar i konventionen. Ministrarna konstaterade dock att sametingens förslag till ändringar i huvudsak redan var tillgodosedda inom ramen för den framförhandlade konventionstexten.

Under 2022 har det pågått förhandlingar mellan Finlands, Norges och Sveriges regeringar och de tre sametingen i Norden. Förhandlingarna har gått långsamt framåt av olika skäl. Innehåll i preambeln och i konventionen men också utmaningarna att få lika betydelse i de olika språken har varit skälen. Målet med förhandlingarna har varit att i det fall alla parter godtar preambeln samt Nordiska konventionens artiklar skall konventionen undertecknas den 28 juni 2022.

Från Sametinget i Sverige har det varit en utgångspunkt att alla tre Sametingen skall ha en gemensam hållning och också ha ett gemensamt beslut. För att konventionen eventuellt skall kunna undertecknas vid det föreslagna datumet krävs att Sametinget enligt artikel 42 i NSK behandlar frågan. För att det inplanerade plenumet ska kunna göra det krävs att ärendet är berett i laga ordning. Det innebär att sametingets styrelse måste ta ett beslut och lägga fram det som ett förslag till plenum. Eftersom förhandlingarna inte är avslutade och det inför nästkommande plenum också är Parlamentarikerkonferens i Anár så kan det föreslagna beslutet som nu föreligger ändras. Det innebär i praktiken att Sametingen i Sverige, Norge och Finland tillsammans avgör hur beslutet blir.

Styrelsen beslutade den 13 maj 2022, § 106 föreslå Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna

Paragrafen justeras omedelbart

§ 233 Nordisk samekonvention – *forts.*

Sametinget beslutade den 31 maj – 2 juni 2022, § 24

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 14-15 juni 2022, § 137

Det blev inget undertecknande men parterna har därefter haft tid att hantera ärendet. Sveriges regeringskansli har kontaktat Håkan Jonsson för överläggning angående arbetet med Nordisk samekonvention. Mötet genomfördes den 2 september, kl 15.00. Regeringskansliet är intresserad bl a hur SPR ställer sig till att återuppta förhandlingarna.

Information om planering av den fortsatta processen.

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 191

att lägga informationen till handlingarna.

Information från processen och konversationen mellan SPR:s styrelse och regeringarna i Sverige, Norge och Finland.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 234 Samisk Parlamentarisk Råd SPR

§ 234.1 SPR – information

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 138.1
- Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 192.1

Föredragande: Håkan Jonsson

Sametinget i Sverige har ordförandeskapet från och med den 20 maj 2022 till och med den 23 september 2023.

För att följa parlamentarikerkonferensens mötesplan har SPRs rådsmöte beslutat att nästa parlamentarikerkonferens äger rum vecka 22 år 2023 på svensk sida.

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 138.1

att lägga informationen till handlingarna.

Information lämnas om arbetet i SPR:s styrelsearbete.

Styrelsen beslutade 28 -29 september 2022, § 192.1

att lägga informationen till handlingarna.

Information från pågående arbete inom ramen för SPR.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 235 Stipendieordning för studier i samiska

Dokument

- Plenumsprotokoll 2016-05-31--06-02, 1 28
- Styrelseprotokoll 2017-06-13--14, § 98
- Styrelseprotokoll 2017-11-12—14. § 190
- Från Sametinget . Hemställan 2017-11-23,dnr 1.2.6-2017-1569
- Från Utbildningsdepartementet 2022-09-06, dnr 1.2.6-2017-1569

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Styrelsen beslutade den 13 -14 juni 2017, § 98

att uppdra till kanslichefen inlämna hemställan till regeringen utifrån det diskussioner som förts vid mötet.

Styrelsen beslutade den 12 – 14 november 2022, § 190

att ta upp frågan i samband med myndighetsdialogen den 6 december.

Utbildningsdepartementet har i skrivelse den 6 september 2022 svarat på hemställan.

Styrelsen beslutar

att inlämna skrivelse till Utbildningsdepartementet.